1214 (2021-2022) – Nr. 1
ingediend op 30 maart 2022 (2021-2022)

Voorstel van resolutie

van Ann De Martelaer, Jeremie Vaneeckhout,
Elisabeth Meuleman, Johan Danen en Celia Groothedde

over het bezoekverbod in woonzorgcentra
bij een coronagolf
en dit tijdens niveau 2 (epidemiologische analyse)

verzendcode: WEL

Vlaams Parlement

TOELICHTING

Vanaf februari 2020, het begin van de coronapandemie, staat het bezoek aan ouderen die in een woonzorgcentrum wonen sterk onder druk. In de Coronacommissie van het Vlaams Parlement kwamen via getuigenissen situaties van ouderen die geïsoleerd werden op hun kamer, geen bezoek meer mochten ontvangen, geen contact meer hadden met de buitenwereld en niet meer naar buiten mochten, ruim aan bod

De Commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid formuleerde in een resolutie (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, 442/3) aanbevelingen die door het Vlaams Parlement aangenomen werden. In die aanbevelingen stond het welzijn van de bewoners van woonzorgcentra centraal. Zo was iedereen het erover eens dat een totaal bezoekverbod niet meer kon, dat er echt minstens één vaste bezoeker mogelijk moest zijn per bewoner, met mogelijkheid tot een wissel per week.

Daarnaast waren er nog aanbevelingen die belangrijk zijn voor het welbevinden van de bewoners, zoals:
- de erkenning van mantelzorgers tijdens een crisis als essentiële dienstverleners;
- geen contactbeperking met nabestaanden bij levenseinde;
- het vermijden van kamerisolatie voor mensen met dementie, omdat dit te veel nefaste gevolgen heeft, mentaal maar ook fysiek en medisch. Een alternatief is om mensen met dementie in kleinere groepen te laten wonen en flexibel om te gaan met regels;
- het zorgen voor overlegstructuren waarbij bewoners en mantelzorgers inspraak hebben inzake het beleid in de residentie. Bewoners moeten ook op individueel niveau de regie over hun leven krijgen.

De meest recente kaderrichtlijnen COVID-19-ouderenvoorzieningen geven uitvoering aan de beslissingen van het Interfederale Overlegcomité COVID-19, de Interministeriële Conferentie Volksgezondheid en de Vlaamse Taskforce COVID-19 Zorg. Zij gelden voor alle Vlaamse woonzorgcentra en traden in werking vanaf 14 maart 2022.

Deze kaderrichtlijnen bevatten specifieke maatregelen in functie van de epidemiologische situatie.

Wat betreft bezoekregeling wordt gesteld:
- Bewoners, familie, de voorziening en de samenleving wensen een bezoekregeling die én warm-menselijk én veilig verloopt. Dat creëert onvermijdelijk een spanningsveld. De uitdaging is te komen tot een bezoekregeling waar de bewoner(s) en de familie zich goed/gelukkig bij voelen, die haalbaar is voor de medewerkers en waarbij de gezondheid en de veiligheid van iedereen wordt gerespecteerd.
- Beperkingen in bezoek zowel binnenshuis als in de buitenlucht, zowel in tijdsduur als wat betreft de dagen van de week [...] zijn niet toegestaan, tenzij omwille van een (vermoeden van) uitbraak, uitbraakgerichte testing enzovoort. Het minimale bezoekrecht moet steeds worden gegarandeerd, zelfs bij een uitbraak of geplande testing.
- Ook bij positieve bewoners wordt een minimaal bezoekrecht gegarandeerd, mits het dragen van de nodige persoonlijke beschermingsmaterialen.

Met ingang van 17 maart 2022 is niveau 2/lage ratio van toepassing.

Ondanks die richtlijnen zijn er woonzorgcentra die vandaag (maart 2022) stellen dat er omwille van besmettingen "geen bezoek mogelijk is gedurende 10 dagen".

Het voorgestelde alternatief, beeldbellen en telefonisch contact, is voor vele hoogbejaarde ouderen echter onmogelijk.

Ann DE MARTELAER
Jeremie VANEECKHOUT
Elisabeth MEULEMAN
Johan DANEN
Celia GROOTHEDDE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

– gelet op:
  1° de mensenrechten van ouderen die tijdens de coronapandemie geschonden werden;
  2° de aanbevelingen van de Commissie ad hoc voor de Evaluatie en Verdere Uitvoering van het Vlaamse Coronabeleid over het psychische welzijn van ouderen in woonzorgcentra en in het bijzonder de mogelijkheid om bezoek te ontvangen en contact te hebben met familieleden en vrienden (*Parl.St.* Vl.Parl. 2019-20, 442/3);
  3° het samenspel van mogelijkheden om coronabesmettingen te voorkomen via vaccinatie, mond-neusmaskers, CST-passen, sneltesten en het beschermend materiaal (CST = Covid Safe Ticket);
  4° de ervaring die de voorbije maanden is opgedaan, waardoor de zorg beter voorbereid is en zich logistiek sneller en beter kan organiseren;
  5° het feit dat mogelijke klachten van bewoners of familieleden gemeld moeten worden aan de woonzorglijn. Het onderzoek van die klachten vraagt enige tijd, waardoor de situatie van de betrokkenen niet direct opgelost wordt;
  6° het feit dat wie in een woonzorgcentrum opgenomen wordt, gemiddeld genomen nog een levensverwachting van anderhalf jaar heeft. Als bewoners niemand meer mogen zien, heeft dat een zware impact op hun levenskwaliteit;
  7° het feit dat er bij een uitbraak testing nodig is en vaak ook overgegaan wordt tot cohortering;

– vraagt aan de Vlaamse Regering om:
  1° omwille van het mentale welzijn van de bewoners van woonzorgcentra erop toe te zien dat ze alle kansen krijgen om bezoek te ontvangen;
  2° ervoor te zorgen dat woonzorgcentra bovenop de federale richtlijnen geen extra afzonderingsvoorwaarden mogen en kunnen opleggen aan bewoners van woonzorgcentra die de voorziening verlaten om bij familie op bezoek te gaan;
  3° daarover onmiddellijk een afzonderlijke, duidelijke communicatie naar de voorzieningen te doen;
  4° ervoor te zorgen dat bij klachten over het verbod tot bezoek in het woonzorgcentrum, Zorginspectie binnen twee werkdagen contact opneemt met de voorziening en de klacht behandelt.

Ann DE MARTELAER
Jeremie VANEECKHOUT
Elisabeth MEULEMAN
Johan DANEN
Celia GROOTHEDDE